

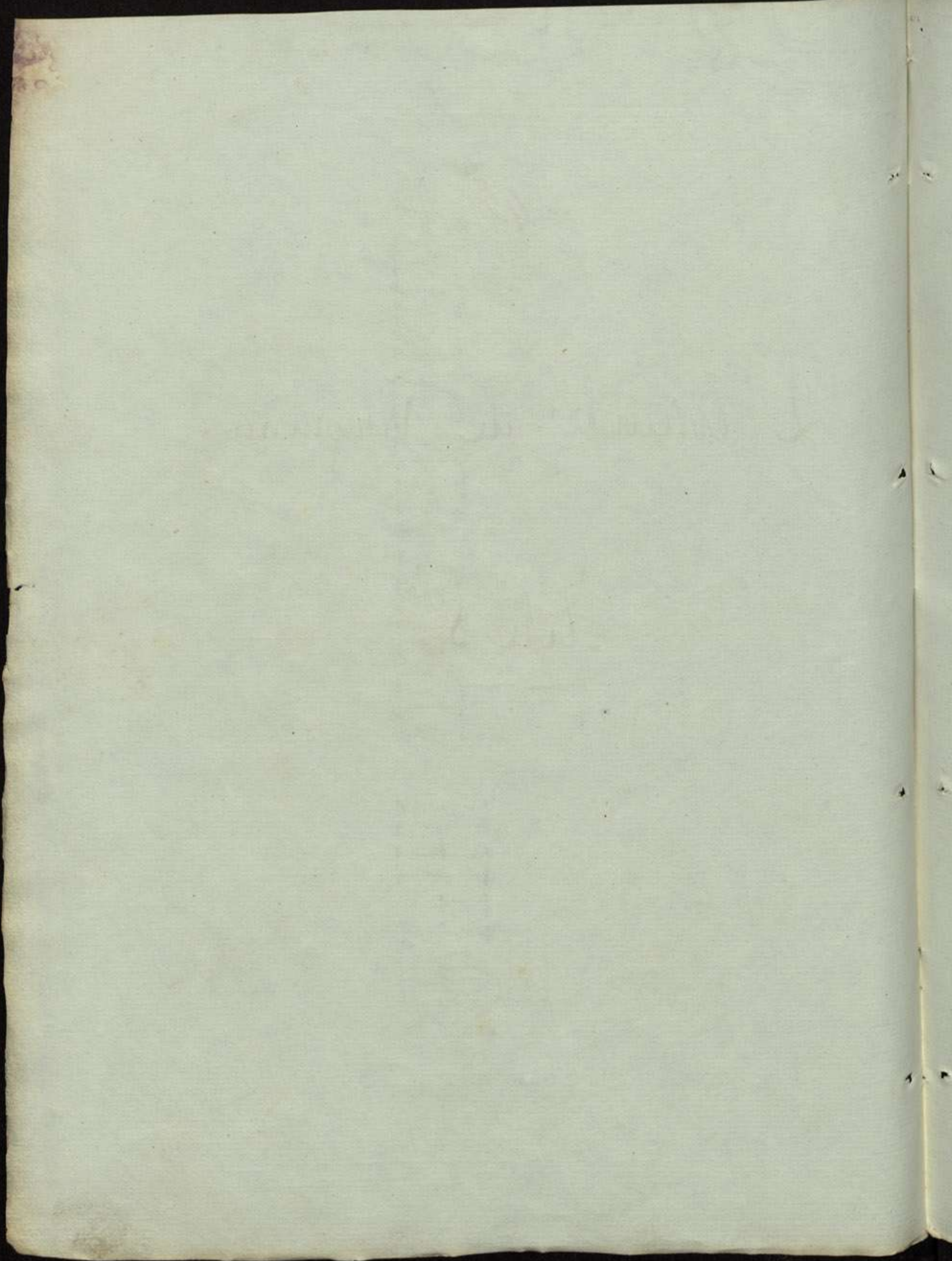
4

45

L'arcalde de Vilaplana.

Acte Ser

1886.

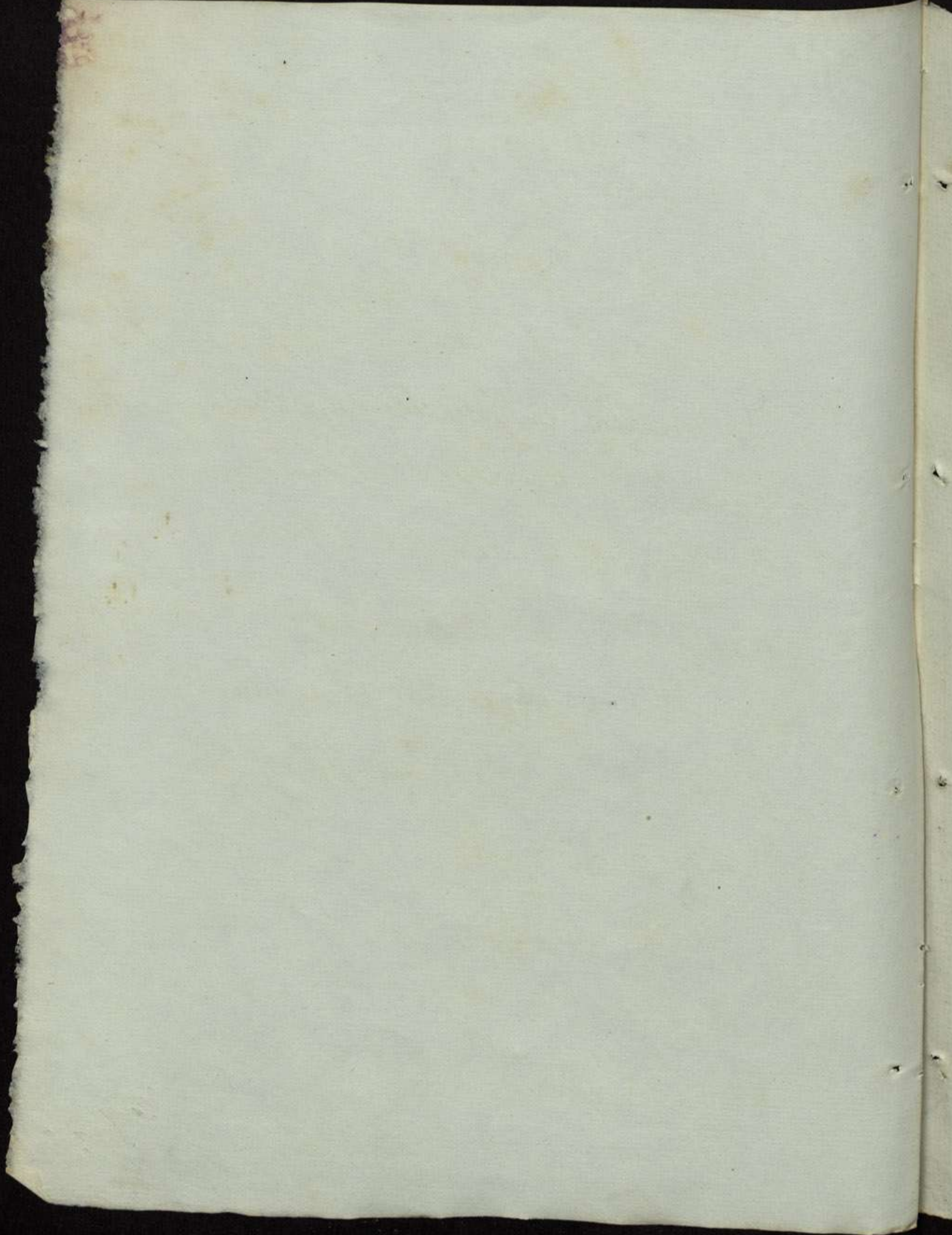

Comedia en dos actos y en vers.

de

Pera Anton Torres.

Personas.

- Rosaria. Dª Enriqueta Schenique
- Carmeta = " Rosa Carrero
- Emilia. — " Guadalupe Alentorn
- Jeliu. = D. Thos Fontova
- Roig — " Rafael Ribas
- Luim — " Frederick Fuentes
- Rosendo. — " Joan Bertran
- Aleix. — " Gregori Alentorn Parera
- Homes 1, 2, 3 y 4^{nt.}

Criada que no parla.

L' acció al poble de Vilaplana.

Handwritten text in a vertical column, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is faint and appears to be in a non-Latin script, possibly Cyrillic or Greek. The characters are arranged in a single column, with some characters resembling 'M', 'A', 'K', 'O', 'D', 'I', 'T', 'A'.

Faint handwritten text or markings in the bottom right corner of the page.

Acte primer.

Escena 1.

Rosaria - Carmeta.

Ro. Me 'n hi vaig... que vols que t'digui?
me n'hi ~~vaig~~ vaig: me fòrech aquí...

Lar. Pero, mare, això no es propi
de las donas...

Ro. Si t'ho dich;
allí ahont no m'hi demanan,
may ningú del món m'hi ha vist;
las donas a fer la cuyna,
a rentar, planxar, cusir;
pero ficars ab los homes,
vaja, ni un minut, ni mitj.

Car. Donchs, deixiu correr...

169

Ro. M'agrada:

¿ja sabs, filla, lo que 't dius?

¿Qué farà allí aquell Sant home

si al cortat no m'hi té a mi?

¿Qué vols tú que me l'enganyin?

¿Y si té algun compromís?

No, no; me'n hi vaig, Carmeta;

ton pare no es gaire viu,

y no vull que ningú digui

¿vaya un batlle que tenim!

Car. Pero, dona, al primer dia
d'ana al banck...

Ro. Serà molt vist.

¿Qué 't creus tu que es poch difícil
sapigué aquells ^{ju} parifichs?

Figurat que arriba a missa
y no pren ayugua ab un dit;
que no seu al presbiteri,
com pertoca seure alli;
que no mana que al derrera
s'estigui dret l'agutil;
que al arriba l'ofertori
no sapiga aná a oferir,
y que al sanctus ell no'n fassi
o al sermó s'quedi adormit...

¿qué dirian de nosaltres?

¿del alcalde, de'n Jeliu?

No, no; la dona que es dona
deu fé aná dret al marit.

Vaja, adieu! son las darreras
y hi faig falta; creume a mi.

Car. Donchs aneuchi, aneuchi...

170

Lui: Mare!

Ro. Porto pressa... luego vinch.

(Se 'n vai.)

Escena 2.

Carmeta - Luim.

Lui. ¿Ho veus, Carmeta?

Car. ¿Que' hi ha'?

Lui. ¿Y ho preguntas? Casi res:

que may me dónan dinés,
y aixó, no 's pot aguantá.

Car. No 'n dús cap?

Lui. Mira, si 'n duch.

No riqüis: que meí m'irritas.

Car. Pero, i perqué 'ls necessitas?

Lui. Pera que? Per jels en such.

No hi ha un fadri a Vilaplana,
que fins sent de casa pobre,
no tingui diners de sobra
al darre de la semana;

y ab tot, sent de ca'n Genis
jo l'hereu universal,
vaig pel mon sent lo xeval,
sense una pessa de ris.

Car. No t'enfadis...

Lui. Si, puch, riure.

Car. Pero això no val la pena...

Lui. Donchs, si 'l pare no s'esmena,
aixis, Carme, no hi vull viure.
Soch la befa dels fadrins,

no d'aquí, de tots los pobles; 171
al milló dia preneh doblas
ó me 'n vaig ab los carlins.
Y si massa 'm cremo...

Car. Eh! eh!

Lui. Mentres lo pare es a missa
pego foc a la pallissa
y avio 'l vi del sellé.

Car. Y ara! qué dius?

Lui. Res, Carmeta;

que estich tant de mal humor
que... 'm voldrias fé 'l favor
de deixarme una pesseta?

Car. No 'n tinch cap.

Lui. Donchs dem un duro.

Car. No 'n tinch una, y 'n tindre cinch?

Lui. Que no 'n t'ens?

Car. Creume, no 'n tinch.

Pots regirarme; t'ho juro.

Lui. No; no soch carabine';

pero ja que aixis me tractas,
me deslligo avuy dels pactes
y tot al pare ho diré.

Car. Pobre de tu!

Lui. Si; tot, tot;

diré que l'oli manejas
y te 'n untas... que festejas,
y que 't ve a veure 'l xicot;
Que treus lo blat de la sitja,
y que 'ls cuartos...

Car. Calla, calla...

Lui. Los amagas a la palla.

dintre del peu d'una mitja. 172
Y que a Reus, a casa 'l'host
del arrabal...

Car. Calla: te!

Lui. Una clau ~~tu~~ vas fé fé
per obri 'l pany del rebost.

Car. Estàs content?

Lui. ¿Veus, Carmeta,

com te deya que 'n tenias?

Car. ¿Que ho diràs? M'enfadaria.

Lui. Oy da! ja tinch la pesseta.

Car. ¿Vols guanyarten dugas més?

Lui. Au!

Car. No cridis.

Lui. Si estem sols.

Car. Eh? digas!

Lui.

Aixó no vols?

que haig de fer?

Car.

Res.

Lui.

Res?

Car.

Res.

Avuy ve' de Barcelona
l' enamorat que tinch ara,
y al se' aqui, tú dius al pare
que es nebó de can Girona.
Com tú hi vas se' d'aprenent,
menjanthi 'l pa' tot l' istiu,
y sabs que 'l pare mos diu
que al mon no hi ha milló gent,
'ell ho creu d'allo milló;
ningú 'ns empeta la bara,
y 'l promés se queda a' casa

tota la festa major.

173

Lui. ¿Y d'això 'n dius res? No vols
la mitat del que 'm fas fé.

Car. ¿Que no ho vols? Pénsathi bé.

Lui. Bé! vaja! porta 'ls vuit rals.

Car. Cuidado!

Lui. Déixau per mi;

no 'm sentiràs ferhi embuts.

Y, ¿que ja esteu convinguts?

Car. No 'n caldria d'altre... si.

Lui. Y ¿es xicot de bons intents?

Car. No ni hi ha d'altre mes formal.

Lui. ¿Que té ofici?

Car. És federal;

pero d'aquells mes calents.

Lui. Si es així caseuse aviat.

Car. Ay Quimet! De bona gana,
Roig. Ha de casa!

Car. Qui demana?

Roig. Salut y fraternitat.

Escena 2.

Dits - Roig.

Car. Ets tu?

Ro. Dona, que no ho veus?

Car. Ho veig y 'm sembla mentida.

Lui. Alsa, tonta.

Car. Quim!

Lui. Qui 'm crida.

Car. És l'hereu...

Roig. Teniu hereus?

Car. Miratel bé.

Lui. Ja ja estona

que me 'l miro... (Está ben sech.)

Car. No 'l coneixas?

Lui. No 'l coneix.

Car. És aquell de Barcelona.

Lui. Ah! ja hi caich...

Car. És lo nebot...

Lui. Si, dona, no parlis més.

Ro. Que està d'acort?

Car. Ab diners

en 'queix mon se logra tot.

Ro. Y farà lo que 'm vas di?

Car. Vaja!

Ro. És un sabi, Carmeta.

Car. Li he dat una pesseteta...

Ro. Donanhi una altra per mi.

Lui. Oh! gracias!

Ro. Que hi ha trempat?

Lui. Molt y molt mal repartit.

Ro. Que ets dels nostres?

Lui. Que m'ha dit?

Ro. Si ets dels nostros...

Lui. Ben mirat,

ja que 'm pagueu poch ben vostro.

Car. Que sab ell?

Ro. Be, noy, bé vas.

D'aquí poch temps ja ho veuràs,
com lo porvenir es nostro.

S'ha acabat de las nacions

la forma vella y estranya

s'ha de fé del mon y Espanya

un munt de federacions.

175

Car. Deixat de cuentos.

Ro. No tal:

l'amor, Carmeta, a' una banda;
pero 'l fe' la propaganda
es deber del lliberal.

Car. Si no hi entén...

Ro. Donchs motiu

de mes perque ara hi entengui;
es necessari que aprenqui
de fe' l cap viu y l'ull viu.

La reacció ve' al galop
y s'han ~~en~~ de llençar al carré.
¿'apunto?

Lui.

Ay, ay y perquè?

Y si donis algun mal cop?

Ro. No t'espantis; guanyarem
s'acabaran nostres mals
perque tots hem de se iguals.

Lui. Diu que tots? Que semblarem?

Ro. Hem de parti, ja m'hi trobo.

Lui. Pero, y ara?

Ro. Ho has sentit?

Un senyor franceis ho ha dit
la propietat es un robo.

Yo 'n tindre mitja de teva;
no hi ha mes, esta acordat...

Lui. Un robo la propietat?

Donchs perque 'n voldra de meua?

Ro. Ho jaig be'?

Car. Creume que si.

Ro. Si ton pare es lliberal

avuy lo tombo, formal!

176

Déixeu correr tot per mi.

Lui. Ja surten!

Car. Ja sabs que 't toca...

Lui. Si, dona: di que es nebot...

Ro. Y escolta, noy, sobre tot
de lo que hi dit punto en boca.

Nos vigilan d'allo mes

y'l parla es un compromís...

ho sents?

Lui. Gracias pel avís.

Ay, ay! estich compromei.

Escena 4.

Rosaria - Dit.

Ra. Ay, filla!

Car. Que passa, mare?

Ra. No's podria arriba' a di
lo que avuy m' ha fet pati'
a' missa majo' ton pare.

Quin home, Deu meu! Tan fina
com roch jo... cuita, m' ofego...

Car. Sosseguis...

Ra. No tinch sossego.

Ay! treume la mantallina.

~~Car.~~ Quina caló!

Car. Que ha passat?

Ra. Buf!... la sanch se m'altera;
res, filla, que a' la primera
ton pare ja la eiggarrat.

Car. Bé, dona, donchs que vols ferhi?

Ra.

Cuan tocaban a oferí,

177

jo li faig senyas, aixís,
perque puji al presbiteri.

Ell no entén lo que li dich

y se'n vé cap a la gent;

lo segueix l'ajuntament

y han armat tal embolich

que ha sigut de tots la rissa,

las donas del meu costat

deyan "quin batlle han nombrat

que ni sab lo que 's fa a missa."

Aqueixa sátira 'm cou

y li dich - "puja cap dalt"

pero com es tant... tabal

mira per tot y no 's mou.

Ues, filla, a' qui no impacienta

veurerlhi jé aqueix papé;

jo que allavors li dich "té"

y 'l faig moure ab una empenta.

Quin pensament he tingut!

ja pots dir que ho ploro amarch;

sent batlle primer, tant llarch

com Deu l'ha fet, ha caigut.

S'aixeca dels esglaons

y, cuant mes m'avergonyeix,

miro y li veig un esqueix

al ginoll dels pantalons.

Car. Mare!

R.^a Déixam: me trasbalsas.

Quina riota ha de habé!

A missa 'l batlle primé

jes un estrep a las calias!

Car. Bueno, aixó ray!

178

Ra. Yo hi fugit
de vergonya... estrafalari!

Que dirá 'l partit contrari
cuant sabra' lo suchsehit?

Ro. Be', vosté també exagera.

Ra. Qui es vosté?

Car. De Barcelona.

Lui. Ah! si: es nebot d'en Girona,
amich, de temps enrera.

Ra. Me 'n alegro...

Ro. Servido.

Ra. Y donchs?..

Ro. Res: despus ahí
vaig pensá, "que faís aquí?
véstan a festa majó."

De veurels tenia gana,
l'ocasió hi he aprofitat
y aquí 'm té: avuy he arribat
sano y salvo a Vilaplana.

Ra. Be 's queda?

Ro. Per aixó vinch.

Lui. Mare! mare!

Car. Bé!

Ro. Endevant.

Lui. Miri, a la plana ja fan
los dos expedats de cinch.

Ra. Si; de l'iglesia surt gent;
acostis, vingui a guaita...

Ro. Oh! gracias.

Ra. Ueura' passá
tot seguit l'ajuntament.

Avuy hi ha fressa y siroll
y musicas y castell
de nou.

Lui. Lo pare.

Ra. Si: es ell.

Li veus l'estrep del ginoll?
Jo no se' com no's sofocan
cuan tothom aixi 'ls repara...
Quins homes!

(Nomp la musica al temps que Roig

toca a Carmeta a l'espatlla.)

Car.

Eh!

Lui.

Mare, mare!

Ra.

Qu'es lo que 't passa?

Lui.

Ta tocan.

Ra.

Ah! quin cap! m'estich aqui

ab vosaltres tot tranquila
y de casa de la vila
no tardaràn a sortir.

Car. Vol que vingui?

Ra. 'E pots queda'.

Car. Bé: com sigui del gust vostre.

Ra. Ara jo, ab un pare-nostre
me'n vaig a enllesti 'l dinar.
Estigui bo...

Ro. Estigui bona...

Ra. No fassi pas compliments.
Aqui es a casa.

(Se'n va.)

Car. Ja ho sent.

Ro. Ja mare es tot una dona.

Lui. Que tal, teta?

Car.

'¿ donavia

180

mes plata y or que no vals.

Lui.

Me contento en quatre vals.

Ros.

Donchs donalshi...

Ros.

Ave Maria!

Escena 5.

Rosendo. Dits.

Car.

Lui demana?

Ros.

Nive aquí

el señor alcalde?

Car.

Endevant.

Ros.

Es a' casa?

Car.

No pas ara.

Ros.

A donde es?

Car. No pot tardar.

Si 'l volgueis esperarà un rato...

Ros. Com vusté quiera.

Ros. (Aquell nas-
tant se val... jo a n'aquest home
l'he vist en alguna part.)

Ros. Con permisso...

Car. Usté 'l tierre.

Ros. No parlis en castellà.

Car. Ho faig pera qu'ell m'entengui.

Ros. Déixat de cuentos... Veyam.

Y això? quin asunto 'l porta?

Ros. Usté es de la casa?

Ros. És clà.

Ros. Una comission de apremios
por consumos. S'ha enterat?

Ro. Justament avuy que es festa?

Ro. Que hemo de hacer? Tant se val.

Ro. ¿Y que ja temps que 's dedica,
com li diré? en aqueix ram?

Ro. Já sei años mas ó menos;
donde me ve, fui soldat;
me he reganchado dos veces,
y la licencia al tomar,
quise servir en Hacienda
y no me va del tot mal.

Ro. Es ell mateix! no hi ha dupte.
Si ja ho deya jo... aquell nas.

Lui. Ja ve'!

(Enfilat á la retxa.)

Ueu. Je. Baixa d'aquí.

Car. 'L pare.

Ro. Que té mal geni?

Car. Tal cual.

(Musica.)

Ro. Esa música?

Ro. Es lo batlle,

R^a Que ya ve' ton pare? Ay, ay.

Han estat molt poca estona.

Ro. Señor alcalde...

Je. ~~Señor~~ lo quart.

Escena 6.

Jeliu. Rosaria - Regidores -

Recto - Dit.

Je. Agrahexo l'atenció.

y, si ab mi voleu dirá,

182
no fassin cap compliment
sino, d'avuy en molts anys.
Pare Pere, a l'altre festa
vull més ciris al altà.

Paja, adieu! d'aquí a la tarde;
m'incomoda aqueix coll alt,
y fins que m'tregui la roba
no deixare' de sua.

(Se'n van.)

Ra. Deus quinas cosas de di'?

Car. Si no'n sab mes...

~~(Notaria ja anà l'cap.)~~

Que! que saig?

Escena 7.

Dits - menos Acompanyament.

Ros. Seno alcalde...

Je. Bé, veurás...

R^a. Tu vols que de casa fugi.

Je. Lo que has de fe' que no'm puji

Rosaria, la morca al nas.

Ajudam a treure això.

(La caraca.)

Carmeta, des'a la trona:

(L barret.)

esta' vist; aqueixa dona

no'm deix teni un moment bo.

R^a. Si no fós... sigame franch:

que farías sense mi'?

Je. Que? No pati 'l pelegri
com avuy mateix al banch.

183
A mi y a l' Ajuntament
que per aixó me me pico,
nos has fet fe' un quart lo mico
devant de tóta la gent.

Que 'ns habian de aixecá...

"aixecat! - no ho has sentit?"

es lo sanctus : cop al pit.

- Ajinollat que han d'altra."

"y ara : "que está massa dret"

y ara : "no t'arrepentiguís"

"ara fes, - ara no diguis -

lo bastó, 'l ciri, 'l barret."

En cincuenta anys no m'hi vist

me aburrit ni apurat;

creume, filla, n'he passat

molta, me que Jesucrist.

Ros. Senyo'...

(Empenyantli un despatx)

Je. No estich per rahons.

Ra. Y, encara goras?

Je. Bé, bé...

després te contestaré;
dum los altres pantalons.

Ra. Y dius que no tinch rahó?

(Se'l esqueix.)

Je. Sí, plega. T'has empenyat
en ferme ana' tan tibet
com un ninot de cartó
que així que hi donat dos passos
enmidonat y encongít
ni sisquera m'he atrevit
a moure cama ni braços.

Ra. Molt bé... Després qu'una 't ja ¹⁸⁴
du casaca...

Je. Si, més tost
digas alas de llangost
de cuant l'avi 's va casa.

Car. Deixeuho correr.

Ra. Val més.

Je. Si perque perdo l'oremus...

(Se'n va.)

Ros. Señor alcalde...

Je. Que tenemus?

Ros. Aquí li traigo uns papés.

Ro. Com no conech las costums
del poble, no se' que di...

Car. Salüdal...

Je. Que diu aquí?

que debem tots los consums?

Ros. Si, señor.

Je. Dech sé algun vago!

Ros. Firma usted?

Je. No 'm decideixo...

després jo, 'l que consumeixo
tothom sab que sempre ho pago.

Ros. Pues ya que no vol firmá,
estenderé diligencia...

Je. No, home, tingui paciència
torni després de diná.

R^a. No ho crech pas tan necessari:
firmaho ara.

Je. Que sabs tú?

veurem lo que la lley dú
y que hi diu lo secretari.

185
Ro. Pero, y si ell se rebifa?

Car. No hi ha pò.

Ro. Probem fortuna.

Ros. A que hora vuelvo?

Je. A la una.

Com hi ha mon que hi tret la rifa.

Escena 8.

Dits menos Rossendo.

Je. Ném sa a mudá.

Ro. Don Jeliu.

Je. Que hi há?

Ro. No 'm coneix...

Je. Jo! no.

Ro. No pensa qui pugui sé?

Mirim jicío.

Je. No, tampoch.

Ra. Que 'ets tonto! de ca'n Girona,

Je. De ca'n Girona?

Ro. Hebót.

Je. Válgam Deu! y no coneixel.

Ra. 'Nem a treurer tovallons.

Vina, noy.

Lui. Que 'm dara cuartos?

Ra. Salas.

Je. Caram! de minyo.

Donchs, que feu a Barcelona?

Ro. Que hem de fé? Lo que tothom:
menjá 'l pa fins a las crostas.

Je. Y, que tal? que tal l'Anton?

Car. (Ara si que be'ns atrapa.)

Ro. Y que li dich? Res... Es mort! ¹⁸⁶

Je. Que dius home?

Ro. Lo que s'en.

Je. Mal enguanyat! Y 'l Ramon?

Ro. (Quin apuro! Bà! Matemlo.)
També es mort!

Je. Borrango! noy!

Ho sento més que no 't pensas;
era tan treballador!

Y donchs ta tia Dolores,
pobra! com ha quedat?

Ro. Com?

No ho vulgui sabé...

Je. M'espantas...

Car (Això s'enreda.)

(A Noig.)

Ro.

Y no poch.

(A Carmeta.)

Que li faig en 'queixa dona!
que la mato també?)

Je.

Donchs,

que es morta?

Ro.

Si; y enterrada...

senyo' feliu, que es pitjo'.

Je.

Ben mirat, un cop es morta
una persona... que 's pot
ferhi.

Ro.

Res: embalsamala.

Je.

No deïxa de se' un consol.

Car.

Com parlis gaire... velliscas.

Ro.

(Si hauré de fé' un altre mort...)

Je.

Se pot dir que a' casa vostra

vàreu je' allo de tots, tots.

187

Ro. Ja ho pot di una mala lluna.

Je. Némra a' muda' 'ls pantalons.

Suposo que serai nostros

tota la festa majó.

Ro. Aixís sembla.

Je. Tu, Carmeta,

que 'l tractis bé.

Car. Aixó no vol?

Je. Rosaria...

Ra. Que?

Je. Quinas calsas

me poro?

Ra. Las de coló.

Veí a' estira' las que porta.

(A Quimet.)

Je. Crech que tinch ranch al ginoll.

(Je 'n va.)

Escena 9.

Rosaria - Carmeta - Roig.

Ra. Has vist ton pare quin modo
de tractarme?

Car. Déixil di.

Ra. Donám las culpas a mi!
M'ha fet pendre un incomodo
que may lo podré patri.

Car. Entre 'ls dos...

Ro. Entre casats...

Ra. Mireuse la gata maula!

Car. Bé: no estiguin enfadats.

Ra. Te, té, filla, pren los plats 188
y comença a para' taula.

Car. Hont la paro? al menjadó'?

Ra. Jo avuy diria que no,
pues s'hi hi ha d'afegi una ala.

Car. La paro dalt de la sala?

Ra. Crech que sera' lo milló.

Car. Donchs hi comenzo a puja'.

Ra. Que ya podras tota sola?

Ro. Vol que l'ajudi a para'?

Car. Si voste' se'n aconsola...

Ro. Que hi pujo?

Ra. Puji.

Ro. Au que vá!

Ra. Jo me'n vaig a fe' la ropa.

Ro. Aixó marxa ven en propa...

R^a. És un xicot aixèrit;
anem a' fe' lo qu'hem dit,
que hi farem? si topa, topa.

Escena 10.

Aleix.

Ave Maria! ningú!
Mei sospita això'm desperta;
Euant la porta 's troba oberta,
no hi ha dupte, a' dir hi ha' alguí.
Per si acàs, estem alerta.

(Llegint.)

"Cara enjuta, color sano,
ojos negros, barba poca...
nariz aguileña, boca..."

si arribo a' pescá aqueix mano, ¹⁸⁹
qui sab lo premi que 'm toca!

Escena II.

Aleix - Jeliu.

Al. Servidor.

Je. Molt senyor meu...

Al. Me farà 'l favor de di
si l'alcalde viu aquí?

Je. Si, senyo: servidor seu.

Al. Ah! Li porto un plech tancat
que es urgent que se'n enteri...

Je. Y no sab?...
Al. Es un misteri.

(di dóna.)

Je. Un altre ciri trencat.
Del senyó governador?

[Obrintlo.]

Al. Si: me l'ha dat ell mateix.

Je. Y 'l dador, se diu Aleix?..

Al. Mentre visqui; servidor.

Je. Gracias. Donchs, vosté dirá:

aquí 'm diuen per ofici
que ab assumtos del servici
apoyo li haig de presta'.

Al. Es cert: ab aqueixos termes
ho diu lo govern civil.

Je. Necessita l'agutil?

vol que cridi al guarda termes?

Al. Res de aixó.

Je. Ab franquessa.

Al.

Re,

190

tots dos m'importan un pito,
perque a qui yo necessito,
senyo alcalde, es a voste.

Je. A mi diu?

Al. A voste sol,

Je. (Aixó 'm fa' olo d'embolich!)

Al. Sent, senyo alcalde, que dich?

Je. Voste dirá lo que vol.

Al. Dech suposa que es adicte...
al govern...

Je. Si dich no, 'm balda...

Oh! si senyo, soch l'alcalde
de mei ordre del districte.

Al. Avans, no era lliberal?

Je. Si, en temps de Mari-castanya,

pero avuy...

Al. Eh! no m'enganya?

Je. Li dich que no; só formal.
Vaig se' del quinto ligero
ben prop de dos anys, y, admiris!
pel seu San poraba ciris
fins al cuadro de Espartero;
pero estich desenganyat
perque sempre han fet la trampa
y ara ja ningú m'axampa
puig me miro 'ls tall's y 'l plat.

Al. Y del que diu, ja me'n dona
paraula?

Je. Estiquin segú,
ras y net: soch més madú
que una figa recallona.

Al. Aixís m'agrada...

191

Je. Quin cranch!...

Al. Y, que feya allí?

(Al cuarto.)

Je. Que feya?

Oh! res: es a dir, me treya
la mudada d'ana al banch.

Avuy es festa majó,
y com tots som bona gent,
ha assistit l'ajuntament
a missa en corporació.

Al. Vusté ha sortit ellegit
per molts vots...

Je. Tots m'han votat.

Al. Y, com se las ha arreglat?

Je. Miracles!

Al. Segons m'han dit
aqui hi ha molts liberals.

Je. Més que un foc ne cremaria.

Al. Si que un miracle seria
la eleccio' pogue' guanyals.

Je. Donchs va' se' senzill.

Al. Y com?

Je. Si haig de dir la veritat,
com nosaltres hem guanyat,
pot guanya' eleccions tothom.
Jo vaig dir, que tanta solfa?
diran aixi' com aixi':

y 'l col·legi vaig obri'
a' dalt de tot d'una golfa.

Vaig tanca' las portas be'
del carre' y fins de la sala

y varem posar una escala
de gat, per pujar al carrer.
Avans de l'hora marcada,
ja era a dalt ple com un ou
y aixis, al punt de las nou
van tenir mesa formada.

Tan prompte s'hague format
a gust del consumidor
va comensar l'eleccio
ab tota legalitat.

Y com un ja n'es molt destra,
per no se me embolich,
vaig aposta uns cuants amichs
al carrer y a la finestra.

D'aqueix modo, tot a punt,
deya jo, perill no arrostro:

ve' un electó... a veure... ei noiro
pren l'escala y cap amunt.

Que venia un lliberal,
no es dels meus, tocat de l'ala;
donchs, issa, noy, y l'escala
feya cap al finestral.

Y d'aqueix modo milló
que un altre possehiment
vaig guanya' l'ajuntament
sense teni' oposició.

Al. Que sigui l'enhora bona.

Je. A mi no.

Al. Se la mereix.

Je. Dispensi; 'l plan, don Aleix,
va' se' cosa de la dona.

Escena 12.

Dits. Rosaria. Duprà Carmeta
Roig y Luim.

Ra. Vá, Jeliu. Ay! ay!

Je. ¿Que vols?

Ra. (Qui sera' aqueix?) Res; te deya
que 't podrás posa' a' taula
perque la sopa está feta.

Je. Donchs, cuant vulguis.

Al. La senyora...

Je. Ella mateixa.

Al. Celebro molt...

Ra. Moltes gracias.

Je. Voste' ab nosaltres se queda...

Al. Ab molt gust.

Ra. Perque 'l convidas?

Je. Pot! Tractat ab molt respecta.

Ra. Qui es?

Je. Oh!

Ra. Donchs qu'empatollas?

Je. Cuidado!

Ra. Pero, qui 't sembla?

Je. No ho sé.

Ra. Si que estem frescos...

Je. Calla.

Al. "Nariz aguileña,

(Llegint la cartera)

ojos negros, barba poca..."

Car. Mare, la jam no té esperera.

(Deide d'alt.)

Ra. Va'.

Al. Señas particulars.

"sombbrero, levita negra..."

Ro. Tenim hostes.

Car. Qui deu se'?

(Passa Criada ab 10peras)

Ra. La sopa. - Hoy. - Tu comensa a llerca' pa'...

Je. Donchs anemhi,

Don Aleix.

Lui. Quinas ulleras!...

1. Ave Maria.

Je. Qui hi ha'?

(Surten Dor.)

1. Senyo' batlle...

Je. Bona pessa!

(Al segon.)

Ra. I' esperem.

Je. Desseguít pujo,

Ra. Cosas de poble! Miserias!

Escena 13.

Jeliu. Home 1er Home 2^{on}

Quant ho indica 'l dialech Rosaria
a la finestra.

Je. Que tenim?

l. Lo secretari

m'ha dit que 'ns deixessim veure...

Je. Bé, digas: pocas paraulas
perque tots a' dalt m'esperan,
y haig de dirá.

1. Donchs dormia
com ja sab, a la caseta,
m'entén? y ve aqueix plagota...

2. Dius mentida.

Je. Pst! la llengua.

1. Entra al cuadro dels melons,
m'entén? y 'n pren dos dotrenas.

Ra. Que no pujas?

Je. Calla, dona;

no ho veus que tinch altra jonya?
Li haguessis ventat un tiro
may més tornaria a pendren.

2. Es que...

Je. Silencio! no 't senti

o 't faig porta' una cadena,

Ra. Fort, fort que es un dropo.

Je.

Calla!

si vols ... Donchs per penitencia
quinze días d'arrest.

2.

Quinze!

Je.

Si xistas te'n poro trenta.

Ra.

Que ha fet?

1.

M'ha pres los melons,
m'entén?

Je.

Vaja, aneu!

1.

Mestressa

Deu los hi dongui salut
y que tinguin bonas festas.

Ra.

Pujas?

Je.

Aixó de se' alcalde
a' se de mon, me carrega.

(Puja l'escala.)

B. Ave Maria!

Je. Qui hi ha?

Això se sembla a una cènia
uns baixan y 'ls altres pujan.

Ra. Jeliu !. l'arros se refreda.

Escena 14.

Jeliu - Rosaria dalt. Home 3^a
y Home 1^a. Després Carmeta
y Roig.

Je. Que hi ha' de nou?

B. Tot es vell:

hi ha dit lo secretari?

Je. Que?

B. Que aqueix estrafalari

me prenïa 'l moscatell.

Je. Ah! si; ja me 'n ha parlat.

Car. Pero, pare...

Ro. Don Jeliu...

Car. L'arroi s'ha fet un caliu...

Ro. Se 'l menjarem tot covat.

(Naixant.)

Je. Pero, filla, que hi vols fei?
si avuy ve' tot Vilaplana.

Ra. Despatxals.

Je. La lley me mana
que 'l deber sigui primei.

Ra. 'També' es un cuento.

Je. Paciència!

no vull, encara que 'm cou,
que diguin que 'l batlle nou

tot s'ho tira a la consciencia. 197

B. Verá! si vol que tornem?

Je. Aixó, no.

Ba. Home...

Car. Pare.

Je. Té d'esser ara, ara y ara...

Deixeume esta y acabem.

Vaja, digas; que hi ha?

L. Res.

Je. Vei alerta ab lo mentim.

L. Me n'hi menjat un gatim;
pero pëndren, no n'hi pres.

B. Digas perquè no has pogut;
pró l'intenció prou hi era...

Je. (Y ara? que faig?) De manera,
que gem no te'n has endut?

L. Me pot creurer... gens ni mica,
que ho digui ell.

Je. Això ja varia.

Ra. És lo mateix.

Je. No, Rosària:

quina pena se li aplica?

Si per pendre un melo aquell
té d'arrest dugas semanas,
que li fas al que té ganas
sols de pendre moscatell?

Ra. Puig això s'arregla prest,
no l'ha pres? al meu entendre,
donchs que l'acabi de pendre
y, quinze dias d'arrest.

Je. Bén pensat!

L. Això es justícia?

Je. Que has dit? Apa! Tum! veurás 198
com al si tú pagarás
tota la mèva malícia.

Al. Que no puja don Jeliu?

Je. Desseguida! Arri: a' passeig.

(Se'n van.)

Car. Nem, pare?

Je. Aixó es un mareig.

Un no sossega ni viu.

Ro. Se'm figura que al diná
no hi haurá espina ni os.

Je. Quina llàstima d'arros!

Em. Ave Maria!

Je. Qui hi há?

Escena 15.

Dit. Emilia.

Je. Aixó ja passa de mida.

Em. Servidora de voste'.

Je. Senyora mestra.

Em. Dispensim

que l'interrompi un moment.

Je. Voste' es duenya.

Car. Que t'agrada?

No. Mira tu! No es mal pamet.

Car. Té; tórnahi.

Em. Ja vuit trimestres

que se'm deuenen los habers,
material d'escola, casa,

y'm pagan ab llibrements; 199

prou diu "paguese" l'alcalde;

prou torno, no n'hi ha de fets;

contesta 'l depositari,

espera que hi hagi diners.

Y'm'espera quinze dias

y un mes y un any y may ve

lo dia de tindrer cuartos

per pagam lo que se'm deu.

Aixis jo no puch pas viure;

a' totas las casas dech,

a' las donas de la plana,

a' la tenda, al sabate,

al metje, a' l'apotecari,

al cadiraire, als forners;

y dech lo manto que porto,

Las jaldillas, lo corset
las enaguas, la sombrilla,
lo vano, y no sé que más
porque, al fin, yo le aseguro
que si no fós un parent
que de tant en tant me dona
tot lo que haig de menesté
y altres cosas que no 's veuen,
fóra morta ja ja temps.

Ara digui si aixó es just
cuán tots están al corrent;
y pagan al secretari
al aguil, al porté
y fan festas, vénen coblas,
tambals, dulcainas, castells
y 's cobran consums, repartos,

200
laminas del tres per cent
y apremis y mes apremis
y las cosas que sab Deu.

Ra. Que es aqueixa xarrameca?

Je. No dirán que no té 'l tel
ben tallat, batúa listo.

Em. Vaja! digui que hem de fé.

Je. Miri, tórni aqueixa tarde...

tinch a' taula 'l diná' fret

y creguim ja ja' mitja hora

que 'm grunyan tots los budells.

Al. Don Jeliu pels dotze apostols...

aquell xicot...

(Per Noig - Daixant.)

Tornare'

Em.

Lui ha fet ja tantas vegadas

pot ferne encara una més.

Que dinin de gust: senyora...

No. Vaja, 't dich qu'es bon pamet.

Al. "Ojos negros, color sano..."

Je. Vaja; si ara no dinem,
may més torno a ser alcalde
y me 'n vaig a viure a Reus.

Escena 16.

Jeliu - Aleix - Roig - Rosendo
Rosaria - Carmeta.

Ros. Dios guarde!

Je. Que!

Ros. Se ha comido?

Je. Aixó no 's pot aguantar.

Ra. Si no baixo a' fe' 'l puja'...

201

Roi. Y el secretario ha venido?

Je. Miri; escolti una paraula,

fa' tres cuarts de passio, una hora,
que 'm reganya la senyora
y que tinch lo dina' a' taula.

Al. E' mol cert.

Je. Voste' ho sab be'.

Roi. (Me dona espina aqueix mano.)

Je. Per favor, jo li demano
que torni.

Roi. No, no pot se'...

Je. Pero, San Cristia'; es molt du'
que cuant jo pels altres rodo
sense dina' y m' incomodo,
per mi no ho fassi ningú.

Ros. Que vol usted? Es la ley.

Je. Es la lley? Donchs s'ha acabat;
y prenguinho pel costat
que vulquin la lley y 'l rey
y vosté y 'l gobernado'
y si no se'n va lo mato.

Ros. Que dice usted? Desacato.

Je. Vosté es desacato.

Ros. Yo!

Ra. Cálmat, Jeliu.

Je. Fuig d'aquí.

Al. Vaja prou. Mediarhi dech.

Je. Ahont s'ha vist? Aqueix sibeck
dirme desacato a mi.

Al. Que quiere usted?

Ros. La varon;

que me firme este expediente
teniendo me por presente
y hecha notificación.

202

Al. Está bien: así se hará...

(le habla al oído.)

Je. Quin martiri mes etern!

Ro. Aquell també es del govern.

Car. Que vols que 't digui? Ho serà.

Ro. Vaya volverei.

Al. No ho veu

com tot s'arregla en queix mon?

Ra. Quin home!

Je. Mal com no 's fon.

Ta som sols, gracias a Deu!

Y perque ben descansat,

pugui està tota la tarde.

Ra. Que fas Jeliu?

Je. Res: aguarda.

Prest Aixis, tancat y barrat.

Si 'l ser alcalde, sols es
la causa de tant d'apuro
Rosaria, creume, te juro
que no m'hi veurás may més.

(Trucan.)

Car. Pare, trucan.

Je. Vaig d'ofici.

No vull que obris. A diná!

Si, si, ja poden truca
fins al dia del judici.

Ra. Lo trobarem ben galdós.

Ro. Alia, Carme.

Al. Pobras géns!

Lui. Xit! passa! fora!

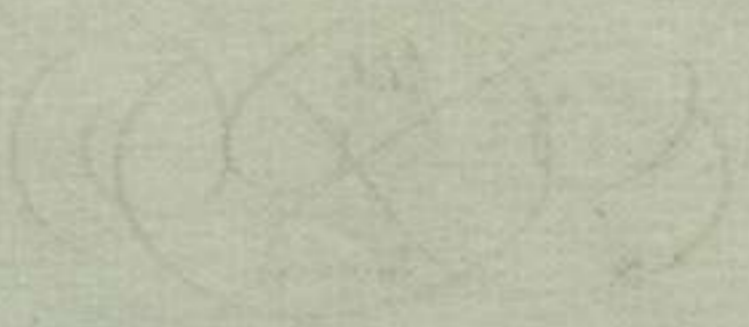
203

Ra. Que tens?

Lui. Lo gat s'ha menjat l'arros.

Jiol.
Junio $\frac{4}{77}$.

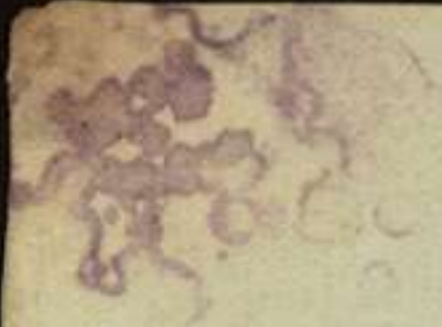
Handwritten text, possibly a title or header, located at the top of the page. The text is faint and difficult to decipher.

Handwritten text or a signature located in the bottom right corner of the page. The text is very faint and mostly illegible.

204

PROVIDENT

1872

1er Acte

Pro

205

Buen Retiro Xereno del 177

D^o Arcatde de Vilaplana

Acte 2^{on}

1885.

11

WILLOW

VA

Acte según.

Escena 1.

Carmeta - Roig - Luim.

Ro. Y tu creus cosa tan fàcil
obteni 'l consentiment?

Car. Si molt la mare me estima
lo meu pare encara mes;
si ploro, si 'm desespero,
si agafó un dèrmy a temps,
ab tu 'm casan, sense d'upte,
per molt que 'ls sapiga greu.

Ro. Vali mes pessetas...

(En Luim desde l'escala pisa de mans)

Car.

Que baixan!...

(Se separan.)

207

Ro. (Això m' sembla que va bé.)

Lui. Ja hi podeu torna', Carmeta...

Car. Si?

Lui. Per ara no ha estat res.

Car. No t' descuidis.

(Ensenyantli un duro.)

Lui. Pert cuidado;

Jaig mes ulls que un esparvé.

Ro. M' estimas molt?

Car. Si t' estimo!...

Y ho preguntes!... que no ho veus?

Cuant estava a Barcelona

al col·legi del Remey,

be'n llegia de novel·les,

be'n sabia de festeigs;

donchs en tot, no hi ha semblança
entre aquells y l'amor meu.

Ro. D'aixó 'n dich xicas!

Lui. Contemlas.

(Las penetas que té.)

Car. Y tu, Roig?

Lui. Una, dos, tres...

Ro. Quant vaig tenir la fortuna
de coneixet al Passeig,
hont los dijous a la tarde
te veyá, sens dirte res,
¿no coneixias, Carmeta,
que el meu amor era inmens?

(Quim baixa de la escala a' cullir

una peneta que li ha caigut.)

Car. Donchs, ¿perqué no dius al pare

208

que 'ns volem casa' y 'ns casem?

Ro. Aixó tu podrias dirli.

Car. Pero á mi no m 'esta' bé.

(Lust Jeliu y baixa la escala sense ado-

narren ni l Quim ni ningú.)

Ro. Excusas...

Car. No son excusas;

ho deus jé tu...

Ro. Ja ho conech;

mes t'hi dit que 'm persegueixen,
y no 'm sembla convenient

casarme, cuant potsé tingui
d'ana' á aprendre de francés.

Car. Que dius? anárten? May!

(Abrassantlo)

Je.

Alto!

Car. Jesus!

Ro. Quin susto!

Lui. Correm.

(Juig escalas á munt.)

Escena 2.

Carmeta - Roig - Jeliu.

Je. És a dir que, mentres jo
m'estaba a dalt ab los altres,
aqui baix, tot, sols, vosaltres
feyau la festa major.
¿Qué hi diu vosté? ¿Qué contestas?

(A Roig y á Carme.)

Res? No trobi, donchs, estrany,
que li digui que aqueix any

a' casa no estem per festas.

Y com que 'n fassi vusté
a' la noya a' mi no 'm plau,
dongui dos toms a' la clau

(Senyalant la porta)

y per allí 's va' al carré.

Car. Pare!

Ro. 'L xicot m'ha venut.'

Je. Bé, bé! no estich per cançons;

y no fassis ploricons,

perque fóra temps perdut.

S'ha acabat; ho enténs?

Ro.

Verá;

lo fet, fet; no hi ha remey;

mei vusté es home de llei

y que 'm defensi voldrá.

Je. No, no, no, no...

Ro. 'M ja' una ofensa...

Je. Avans vuste' me l'ha fet.

Ro. Jo'.

Je. Si.

Ro. Pero, home, en tot plet
se deu admetrer defensa. :

Je. No n'admeto, tan se val.

Ro. Pénsvishi bé en lo que diu.

Je. Ja esta' pensat.

Ro. Don Jeliu,
y vuste' es bon lliberal ?

Je. Soch madú.

Ro. No se'n alabi,

perque 'l sérho es una taca.

Je. Donchi' he cambiat de casaca

perque porto la del avi.

Ro. Don Jeliu...

Je. Ni una paraula.

Ro. Enfa'adat...

(A Carmeta.)

Car. Jo 'm moriré;

¿ho sent, pare?

Je. Esta' molt bé:

hi haura' un plat menos a taula.

Ro. ¿Aixo' vol di que s'empenya
en treurem de casa?

Je. Just;

miri : donguim aqueix gust,
y ja s'ha acabat la fenyá.

Ro. Vuste' no sab qui soch jo...

Je. Tampoch vuste' en qui' las diu.

Ro. Jo 'l puch perdre, don. Jeliu...

Je. Usté' perdrem?

Ro. Si, senyo.

Je. Donchs tan si 'm pert com no 'm pert
ara mateix surt d'aquí...

Ro. Puig fare' parlar de mi.

Je. Com si parlés al desert.

Ro. (Desmáyat...) Usté' veurá
com després s'empeneix.
Abur!

(Se'n vá.)

Je. Abur!

Car. Se coneix...

que no ha sabut qui se'n vá.

Ay! ay! ay!

Je. Que téns, Carmeta?

211
; filla, ¿qué t' passa? y no es broma...
; qui deu esse aquell sant home?
; Roaria! ; Dona l' hem feta!

Escena 2.

Roaria - Carmeta - Jeliu.

Je. Roaria!

Ra. ¿Qué vols? ¿qué cridas?

Je. Corra! cuita!

Ra. Ay, ay! ¿qué hi há?

Je. La Carmeta...

Ra. ; filla meua!

(Baixant.)

Je. Dé, no t'apuris...

Ra. ¿Que ha estat?

Je. Oh! no ho sé... ha torsat lo coll,
Ra. Li haurá agafat un treball...

(Va' a buscar vinagre.)

Je. Será un dels meus, perquè 'n tinc
pera vendre y pera da.

Ra. Que li has fet alguna cosa?...

Je. Jo, no, Rosaria; en tot cas
haurá sigut aquell jove...

Ra. Que dius ara?... Carmeta!

Car. Ay!

Je. Ja 's retorna...

Ra. Oloro!

Je. Als polsos
n'hi tindrias de pora.

Car. Mare!

Ra. Que 't passa, filla?

212

Car. Si, senyora, ja ha passat.

Ra. Que ha sigut?

Je. Bé; ja pots dirho;

estaba fent jochs de mans
ab lo nebot de'n Girona,
los hi sorpresés... l'hi renyat
y vetaqui tot...

Car. Ay, pare...

es clà! com vusté no sap
qui es al que ha tret de casa...

Je. Ni que sigui...

Car. No es estrany.

Si ho sapigués no ho diria...

Ra. Qui es?

Car. No ho puch revelar.

Es un secret.

Je.

(Potse' si

que hauré fet un disbarat.)

Ra.

Veus, home, si ya m'ho creya
li has dat un disgust y, es clá!
deixat d'una noya jove
que ha estat al col·legi un any
y fa' flors de cera...

Je.

L'altre!

y que te' que veure?

Ra.

Y tal!

Nem, filla, nem.

Al.

(Desde d'alt.)

Don Jeliu,

que está per mi?

Je.

(A Rosario)

Bé; veurá...

Al. Que baixó?...

213

Je. Com vusté vulgui.

- Si tu creus que es regular,

(A Noxia.)

y a la salut de la noya
interessa, pot torna'.

Ra. Déixam je'...

Je. Si, de vegades...

qui deu se' aquell estudiant?

Car. Aixó marxa...

(Suspira.)

Ra. Filla meua...

(Llurten.)

Al. Y bé! don Jeliu, que hi ha'?

=

Escena 2.

Jeliu. Aleix. - Rosaria

quant marca 'l dialech.

Je. Que hi ha d'habi? Soch pacifich
pero 'm disgusta je' 'l manio.

Al. Perque ho diu?

Je. Perque ja 'm canno
d'aqueix carrech honorifich.
D'ensa que soch president
d'aqueix cor municipal,
res de casa va com cal
y tot me surt malament.

Al. Donchs ara comensa.

Je.

Si?

donchs tocarem retirada;

214

puig la carga es molt pesada
y no s'ha fet pera mi.

Al. Y, que no ho veyá...

Je.

Un no conta
en lo que li ha de passá;
y, que hi vol fé? sempre hi há
per cada home una hora tonta.
Després, trencant las rahons,
a' vusté ja li puch dí,
jo no deixo de teni
un ramat de cent moltons
Y com qui mana aquí verma,
sent alcalde president,
vaig pensá que francament
podria menjám mitj terma.

Al. Ola! ola!

Je. De'; això no taca:

perque, com pot suposá,
no es tot hu aná a' pasturá
que jica'ho a' la butxaca.

Al. Es molt cert.

Je. Y donchs, vusté
ja rumia? ja rehulla?

Al. Si; pers busqui una agulla,
si la ha perdut al palle'.

Je. Mes tenint alguna senya.-

Al. Prou que 'n tinch.

Je. Donchs ja es a' joca.

Al. "Color sano, barba poca..."

(Allegint.)

Je. Ueyam!

(Pensant.)

Al. "Naviz aguileña."

(72.)

Je. Potse' hi pensessim un rato...

Al. Oh! si vusté m'ajudés...

Je. Naviz poca... prou que ho es

(Pensant.)

aquell dels consums ben xato.

Y, no's podria sabé

cap cosa que des mes llum?

com l'edad, una costum,

la carrera...

Al. Es brigadié.

Llegeixi.

(Ensenyantli 'ls papers.)

Je.

(Arrova.)

(Cristo ! que diu ?)

(Pensant.)

Si serà 'l que hi tret de casa?
Y es clà que ho es... Et, molt ase,
vaja, et, molt ase, Jeliu.

Be' tenia prou rahó
cuant jo d'aquí cara 'l treya,
que tot enfadat me deya:
"vusté no sab qui só jo..."
(Brigadier...! pobre de mi!)

Al. No ha pensat?

Je. Lo que es per ara...

Al. Ell es mal fatxat de cara.

Je. (Mal fatxat? (No'm sembla així.)

Al. Té molts jums...

Je. Que té molts jums...

Alexis, vaja, que es orgulloí...

216

Castellá...

Felicitat Castellá? dos

es l'empleat de consums.

Alexis No puch atinar... entre mil,
per l'est que un sigui, qui hi dona?

Je. Esperí, esperí una estona...

(Rosaria surt ab los pantalons a la ma.)

Al. Que potsé'...

Je. Ja tinch lo fil.

Ra. Donamel, home, ja' una hora
que 'l busco y no 'l puch troba.

Vaja, dem.

Je. Que t'haig de da'?

Rosaria - L fil...

Al. Que busca, senyora?

R^a. Que no sents lo que t'hi dit?
- Res!

(Contutant a Aleix.)

Je. No'm vinguis ab canions.

R^a. Es per ferte als pantalons
una mica de surgit.

Je. Si no sabs hont lo poseu,
busqueu lo...

R^a. Per aixó vinch.

Je. Pers, dona, si no 'l tinch...

R^a. Com deyas... Mare de Deu!

(Se'n va.)

Je. Ditxoras donas!...

Al. Que deya,
cuant la senyora ha vingut?

Je. Que no m'ei desconegut...

Al. És possible?

217

Je. Com si 'l veyà.

Al. Que l' ha vist?

Je. Fa poch moments.

Al. Donchs, si pogués orientarme...

Je. Anem a pams; ¿no pot dar-me alguns més antecedents?

Al. Oh! prou! Segons lo qui dona

(Llegint.)

'l parte al governadó,
despus-ahi aqueix senyó
va' sortir de Barcelona.

Sempre 's val de mil amanyor,
disfressos y ximplerías,
y va esta' amagat tres días
en una tenda de panyor.

Porta un sombrero un poch vell,
y levita negra, usada...
"nariz aguile..."

Je. Xafada...

no hi ha dubte; vaja! es ell.

(Surt Noavia.)

Ra. Jeliuet!

Je. Deu me contingui!

Ra. Mentres t'ho cús la Carmeta,
jo surtire' una estoneta,
y si 'l veig... Diré que vingui.

(A l'orella.)

Fin, després...

(Se'n va.)

Al. Estigui bona.

Je. Vei y no tornis.

Al.

Y bé!..

218

¿Li sembla?...

Je.

Que 'l trobare'

Castellá; de Barcelona;
xato; molt mal encarat;
levita negra...

Ros.

Dios guarde!..

dispense si vengo tarde.

Fuime al café...

Je.

Es ell: clavat!

Escena 4.

Rosendo - Dit.

Je. Deixiu per mi...

(A Aleix.)

Al. Que li deixi?..

Je. Entretinguis un moment,
mentres jo 'l casco.

Al. Com vulgui...

Ara si que no l'entençh.

Ros. ¿Con que, señor batlle?..

Je. Digui.

Ros. Vengo a' ver si quiere usted
arreglá lo de consumos,
ó me firma...

Je. (Que si ho es!)

castellá, xato... de fisco...

¡y aquell ximple no 'l coneix!)

(Per Alíx)

Si, si; si senyor: ja 'm sembla
que vusté' y jo 'ns entendrem.

Ros. Pues no deseo otra cosa;
usté es liberal?

219

Je. (Pobret!

com hi cau!) soch de Serrano...

Ros. Comandante mio juei.

Je. Usté... ha sigut militar?

Ros. Que si he sido?

Je. Oh! ja 's coneix...

Ros. Si no me hubiese enredado
en dos corillas o tres,
a estas horas... ya seria...

Je. Lo que menos, brigadie'.

Ros. Quiere usté callá? Un alferes,
que tenia yo en Dailen,
hoy es mariscal de campo...

Je. (Com s'entrega...)

Ros.

Y cinco o seis

de la reserva de Andújar,
del inmemorial del rey
y batallón de las Navas,
aunque se hallan de cuartel,
como yo, son brigadieres
y gran cruz... y...

Je.

Si... (Ya es meu.)

Ros.

Ya ve usted, yo, mientras tanto,
perseguido y sin saber
que será de mi mañana...
pero, en fin... bueno!... tal vez
se cambie la cosa...

Je.

Vamos!.

Ya no es pot demanar mes.)

Ros

Aquí está nuestro expediente...

usted ve'?

220

Je. Si, si ja ho veig.

Ros. "Dos mil seiscientas pesetas..."
dos trimestres...

Je. Be', y que fem?

(No se' si l'agafem...)

Ros. Claro:

me da ocho duros o diez
y me vuelvo a Tarragona.

Je. (Pel cami l'agafarem.)

Aixo' es molt car.

Ros. Todavia

lo encuentra usted caro? Pues
si ya vale mas el viage
y este disfrar que compré
para vestir de paisano.

Je. Be; ja pot està content.
Aqui té mitja onza...

Ros. Bueno.

Por eso no renyirem.

Je (Poch sab ell que se li espera.)

Ros. (Ocho duros que encontré.)

Con que, vaya, señó alcalde
felicidades...

Je. Adeu!

(L'acompanya fins a la porta y tot a de-

pressa se després a trobar a Aleix.)

Escena 5.

Jeliu. Aleix.

Al. Ja s'ha tret lo gos de presa?

Je. Ara acaba de sorti...

vosté 'l va a topa' al camí...

se l' agafa de sorpresa

y se l' emporta.

Al. Yo! a'n qui?

Je. Al brigadié...

Al. Que diu, ara?

Je. Que no li ha mirat la cara?

Al. Al empleat de consums?

Je. Es ell mateix... perquè 's para?

vaja, es ell a totas llums.

Al. Vol dir?

Je. Jo així ho considero.

Al. "Levita negra, sombrero..."

Je. Es castellá...

Al. "Color rano..."

Je. Soldat... Si no hi va' ligero
no l' atrapa ni un kulano...

Al. "Naviz aguileña... boca
regular. - Si! - Barba poca."
Ba! si ell porta una pallissa
y aqui vera "barba..."

Je. "M xoca;
potse' la porta postissa.

Al. Te' rahó...

Je. No veu que aviat
sense cobra' se'n ha anat?

Al. No ha cumplert la comissió'?

Je. Sentihi voste'...

Al. Te' rahó...

es ell! es ell!

Je. L'hi cassat!

(Just Aleix tot adrepressa y 's topa

222

à la porta ab Rosaria y Roig.)

Escena 6.

Jeliu - Rosaria - Roig.

Ra. Ay! kont va tan adrepressa?

Ro. Don Jeliu!

Je. (Ola! 'l nebot
de 'n Girona...)

Ro. Ja no 'm guarda
malicia?

Ra. Ca', no, senyor.

Lo meu marit te' alguns promtes
pero li passen...

Je. Si, un cop

me hi esbravat, santas Pascuas!

Ra. Ahont anava tan resolt
don Aleix?..

Je. Pre... Crech que busca
a' cert subjecte...

Ra. De bo:

Je. Un de una tenda de panyos.

Ro. Que diu, home?

Je. (S torna groch...
Ay! ay! Jeliu quan te jugas
que n'has fet alguna!..)

Ra. Donchs

que no has de fe' mitj-diada?

Sortirà la professó

y encara no hauràs dormit...

Je. Si... me n'hi vaig.

Ra.

Mentres dorms

223

naltros jugarem a' cartas.

Je. (Com més me 'l miro... si ho fos!-)

Cuan vingui 'l correu, despértam.

Ro. Dormi de gust...

Je. Servidor.

Ra. Me 'n vaig a' crida' la noya...

Ro. Donchs me buscan?... Estem bons!

Escena 7.

Roig.

Veig que 'l pare no 's descuida;
haurá iabut allá hont soch
y 'm farà busca', en canyaba
de taulell y escrúpulos

y canas y pams y comptes...

Es tan bonich corre mon...

y aqueixa xica, oh! 'm traistoca;

la Carmeta sobre tot,

y que n'ei de maca! 'm sembla

cuant la veig, un pom de flors.

Escena 8.

Roig. Carmeta. Després Rosaria.

Ro. Vida meva!

Car. No t'ho deya?..

Ja 'l perill està passat.

Ro. Donchs jo ho he dit a ta mare...

Car. Ja m'ho ha dit que tot ho sab.

Ro. Y que pensa fé?

Car.

Que pensa?

224
Diu que al pare 'n parlara'
y, si a' casa te'va ho volen,
mos casarem per Nadal.

(Quim treu lo cap a' la finestra
recatantse porque no 'l vegin.)

Ro. Deu ho fassi!

Car. Quina ditxa!

Ro. Carme!

Lui. (Probem de marxar.)

(Va' baixant poch a' poch per la escala,

fins que al se apropia del carrer surt

corrent per la porta.)

Ro. Y si ton pare s'hi nega?

Car. No crech que s'hi negui pas.

No sabs que la mare es duenya

de t'òta sa voluntat?

Aquí hont lo veus, ell no passa
de ser mes que un tros de pa.

Tot l'enfada, s'amohina
y en tot troba mal de cap.

Ara mateix, sent alcalde,
no passa una hora ni un quart,

sense que tingui un enredo
o no fassi un disbarat.

La mare per tot lo mena,

si ella li diu "marxa" vá;

si li diu, "quédats", no 's mou,

y, ab una paraula, may

ha fet lo pare altre cosa

que lo que ella li ha manat.

Ro. Donchs així estem bé.

Ra.

Carmeta,

que no heu sentit?...

(Anant a mirá a la finestra.)

Car.

No; que hi ha?

Ra.

He vist la gent que corria
y no sé...

Veu

(Dins.)

Joch! Joch!

(Campanadas.)

Car.

Gran mal

de corre...

Veu

(Dins.)

Joch!

Ra.

Verge Santa!

Lui.

Joch! mare...

Ra.

Veí a' crida'

a' ton pare, corra...

Lui.

Joch!

Joch!

R.^a

Que no callas?

Je.

Mal llam!

(Surst Jeliu al cap de l'escala, tot posantre 'ls pantalons)

Escena 9.

Jeliu - Dit.

Je.

(Daixa l'escala, ab peu de mitja)

Que passa?

Lui.

Joch, pare, anemhi?

Je.

Ahont es?

Lui.

A ca' l Molons.

226
Je. Donchs tot los meus hi estan bons.

Ra. Que no hi corras?

Je. Jo! que cremi.

Car. Pare...

Je. Seran trastos vells.

Ra. Potse' es al forn.

Je. Que no enforni...

Car. Pobre home!

Je. Pobre? Que hi torni,

ja 'l faran vota' per elli.

Ve's a baixam las sabatas.

(A Quim - Hi va.)

Ra. Ja sembla que haura' parat;
veig que no tocan.

Je. Ha estat
mes lo siroll que las ratas.

Aixis cremés... A la fi
sempre hi perdo molt o poch;
total, haurá estat lo joch
per no deixarme dormi.

Porta, noy.

(A Quim que haurá baixat les sabates.)

Car. Sempre t'apartas.

Ro. Si; no fassis l'ull ben viu.

(Senyalant a Jeliu.)

R^a. Vaja, noya, ya teniu
arreglat lo joch de cartas?

Car. Crech que son en 'queix caixó'.

R^a. Donchs, mira si estan conforme.

Je. Vaig a posám d'uniforme
pera aná a la professó.

Lui. Me deix sorti?

Ra.

Si ell ho vol...

227

Je.

Vés.

(Se'n va.)

Ra.

Vols que 't vingui a' arretglà'?

Je.

Me sembla que no caldrà;
m'arreglaré jo tot sol.

(Entra al quarto.)

Escena 10.

Rosaria. Carmeta - Roig -

Després Emilia.

Ra.

Vaja, Roig, donchs, que juguem?

Ro.

Com vusté vulgui.

Ra.

Ab confiança;
desde avuy, ja ho veu, lo tracto

lo mateix que si fos de casa.
Aqui estarem bé; Carmeta
seu aqui; para la jaldá.
Vuste' dóna.

Ro. ; A qué juguem?

Ra. Al trenta hū y á l'espasa.

Em. Deu los quart!

Ra. Senyora mestra...

(No ha xafat la guitarra.)

Em. Oh! no's mogui; continuin.

Ja seure'

Ro. Li dono cartas?

Em. No! gracias; miri: aqui 'n porto
pel senyo' batlle unas cuantas.

(Carta y 'l doletí oficial.)

Me las ha dat lo carté'

228
al anar a surtir de casa.

Font vol que las posi?

Ra. Miri,

vusté mateixa, a la taula.

Y, que tal? com, va l'estudi?

Em. Com ha d'anar? Com las pagas.

Ra. Té moltes noyas?

Car. Me planto.

Em. Si, senyora, 'n tinch bastantas.

Ra. Mica més o mica meno...

Em. Ne tinch...

Ra. Trenta una!

Em. Oh! no; passa.

Ra. (Ensenyant las cartas.)

No, senyora, miri: vint
y sis y cinche.

Em. Trenta cuatru.

Ra. Que diu?

Em. Parlo de las noyas.

Ra. To parlaba de las cartas.

Em. Ah! vamos: no 'n enteniam.

Ra. Hi ha asistencia?

Em. No tanta,

com seria d'esperar.

Ra. faltan noyas?

Em. Sempre 'n faltan.

Ra. Deu o' dotze cada dia?...

Ra. La s'ota! qui me la mata?

Ra. Yo.

Em. No, senyora, no arriba.

Ra. Si; que diu santa cristiana?
Tinch lo cavall.

Em. Jo li deya...

Ra. Vamos, si; voste' 'm parlava...

Em. De las noyas que no vénan...

Ra. Si; yo entenía l' espasa.

Car. Gira, carta, gira... mes!

Ro. No 'n téns prou?

Car. Encara una altre.

Ra. Jo no se' com te' paciència
pera lutxa' ab la canalla...

Em. Yo 'm penso que encara méis
n' ha de tení el senyo' alcalde
pera lutxa' ab tot lo poble.

Ra. Poro per voste'.

(A Roig.)

Em. No, encara.

Ra. Si; dona, si li debia

un cuarto.

Em. Bé; yo parlava...

Ra. Ah! si, si; de la paciència.

Em. (Ab que t'aguanto.)

Ra. La capa.

Ro. Que vol dir?

Ra. Que tinch lo rey.

Ro. No ho entenia.

Ra. Donchs, carta!

Escena II.

Jeliu - Dit.

Je. Que ya ha vingut lo correu?

Ra. Allí 'l téns; sobre la taula.

Em. Don Jeliu...

Je. Senyora mestra,
que fa temps que m'esperaba?

Em. No fa pas molt.

Je. Mira, xica,
vina'm a fé la corbata...

Em. Vol que jo li fassi?

Je. Fassim...

Ra. Si; la mestra es molt amable.

Em. Oh! no sé si la fare
com li fa donya Rosaria.

Ra. De quantsevol modo.

Je. M sembla
que encara milló.

Em. Si? gracias!

Car. Trenta hui.

Ra. Girat.

(Jelieu.)

Em. No 's mogui.

Je. Com la dona m'ho manaba...

Car. Que no ho creu?...

Ra. Si; pero girat.

Em. No 's mogui; tingui catxassa.

Je. Pero si ella diu que 'm giri.

Em. Es que parlan de las cartas.

Car. Vintinou: no se' que fassi.

Ro. Vols que 't dongui?...

Ra. Creume: plantat.

Em. Pero, y ara? que fa'?

Je. 'M planto.

(Estirantse.)

Em. Si es la noya la que 's planta,

No veu que te' vintinou?

Je. Jo m pensaba...

Em. Ja está! vaja.

Ra. A veure, girat!

(A Jeliu.)

Vull veure

si l'ha posat ben posada.

Girat.

Je. Gracias, donya Emilia.

Em. Oh! no ya pera que darlas.

Ra. Que no ho senti que 't dich que 't giris?

Je. A mi m'ho diu?

Ra. Si.

Je. Com antes

ho deyas a la Carmeta.

Em. Donchi, que farem de las pagas?

Je. Ah, si, si: vol seure un rato?

millo' que esperi sentada:
primé haig de veure 'l correu
y després...

Em.

Seyem.

Je.

Que es maca!

Escena 12.

Luim - Dit.

Lui. Pare! m'ha dit lo rectó
que, si potsé, que no trigui,
y que aixís que l'est estigui
tocará a la professo.

Je. Que s'esperí.

Lui.

Que li dich?

Ra.

Son las quatre; si tan trigas,

232
surtirà mol tart...

Je. Donchs, digas
que fassi 'l primer repich.

Lui. Esta molt be'.

Car. Giri un deu.

Ro. Es un nou.

Car. Donchs, giri un as.

Ra. Ah! tonta que passaràs.

Je. Veyam que diu lo correu.

Escena 13.

Dit menos Luim.

Je. "Gobierno civil..." Lo sello,
sols de veurel ja m'atipa.
"Debiendo ere municipa..."

sempre debem... "He revuelto..."

O no ho entenched o m'insulta.

"Prevenir a' usted..." A mi?

"Bajo la multa..." Això si

sempre baixa alguna multa.

Ra. No la paguis...

Je. Si la dech

veura' com ningú m'abona,

hem a' l'altre.

Ra. Carta.

Je. Dona,

que no ho veus?... no es carta, es plech.

Ra. Carta!

Je. Plech.

Ra. Carta!

Je. Plech!... Mira.

Llegeix. "Seccion de fomento." 233

Ra. Que'm dius a mi?

Je. Com te sento

di que es carta...

Ra. Passo.

Car. Gira.

(Carta.)

Je. "Toda vez que son inutilles
las ordenes que, a mi juicio,
no acata ese munic^{piu}~~pio~~
siempre con pretextos fútiles,
lloverán..." bo per las villyas,
que diu aixó? "comisiones..."

-Si no cobra los habones

la mayestra de las niñas."

Em. Haberes diu.

Je. Com ho sab?

Em. Perque habones son favons
y dels mestres de minyons
segui que no'n menja cap.

Je. Aixó deu se. Quin talent!

(Per l' Emilia.)

Em. Moltes gracias, don Jeliu.

Ra. Y, podem sabé que 't diu
la sessió del fonament?

Je. Del Jomento.

Ra. Tant se val.

Je. Res: que jo pagui la festa.

Ra. Aixó ray: se li contesta

que a' la vila no hi ha un ral.

Em. De!

Je. "Comision permanente..."

Ra. La comessió? que 't dirá?

Je. "Satisfacer..." Per varia
que pagui immediatament.

Ra. Que se li deu?

Je. Casi res

lo provincial de l'altr any
ab un d'atrasos y enguany
que ja conta, diguem tres.

Ra. Com paguem?

Je. Quedant a deure,

que es malaltia ja crónica.

"Menistracion Económica..."

A veure que diu... a veure.

Que m'encausan? A presidi
encara veig que anirem.

Ra. Que 't diu aqueix?

Je.

Que debem
territorial y subsidi.

En queix punt casi m 'espanto...
paga y me paga Bernat...
ay, ay, ay!

Ra.

¿Que s'ha girat?
Me planto.

(Surst Luim.)

Je.

Jo també m planto.

Lui.

Dieu que si poden toca.

Je.

Que toquin...

Lui.

Que si o que no?

Ra.

Que si.

Je.

(Per las cartas)

Aquexa professó
may acaba de passa.

Carta? Si; veyam que diu,

235

(d'obra.)

Vilaplana... Barcelona...

Lui firma? Ramon Girona!

no era mort? Amich Jeliu.

Ra. Que té ton pare?

Je. Es a' di

que aqueix no deu se' nebot...

Car. Ay, ay! Se trasmuda tot...

Je. Brigadié! pobre de mi!

"Sabrais que aixó no va bé;

a' la festa haguera anat

pero hem tingut amagat

a' casa un cert brigadie

y aqueixa ha estat la rahó

de que ni jo ni 'l jermá

t' haqim pogut obsequiã
pujant a festa majò."

Ara ho veig aqueix bon home
es ell! vetaquí aquells fums...
Y donchs, ara 'l de consums?

No se haurá armat mala broma.

Ya toco la consecuencia

de se' Alcalde, viva Deu!

si, si, aquell nas es lo seu...

estem ben frescos! Prudencia!

Roraria!

Ra. Que téns? que vols?

Je. Hi he armat un embolich...

Ra. Que dius, home?

Je. Lo que 't dich.

Hem de parla' tots dos, sol.

Ro. (Molt me miran.)

236

Ra. No 'l coneix.

Em. (Ja' m canso d'estar-me aquí.)

Car. Plego?

Ra. Brigadié? vols di?

Je. No ho duptis, creume...

Ra. No ho crech.

Je. Que fem?

Ra. No ho sé.

Je. Quin partit

creus hi ~~ha~~ ^{tu} que pendres podria?

Ra. Que 't diré jo? -

Al. (Acompanyat de Noies.)

Ave - Maria!

Je. Bé! Jo estich ben divertit.

Escena II.

Aleix - Rosendo - Dit.

Al. Vingui aquí senyó enredaire:
avuy ha de veni pres.

Car. Verge Santa!

Ro. Aixó 's complica.

R^a. Que diu ara?

Al. Sab que ha fet?

Em. Si se l'emporta, que firmi
primé aquexos libraments.

Al. Be, senyó batlle, be...

Je. Escolti.

Ro. Que ha d'escoltar?

Je. Li diré.

Ros. Me ha puestas usted una calumnia. ²³⁹

Em. Pero, que passa?

Je. No ho veu...

Al. Parli, parli...

Je. Com ell deya
que habia servit al rey
y que Serrano era el jefe
que tenia al regiment
y que 'ls seus companys portavan
la faixa de brigadier,
m'hi pensat, que vol que digui?
que ell ne seria també.

Ros. Y a, haber sido una verdad,
me delataba... Esta bien.

Mal hombre! madú! cangrejo!

Al. Prou n'ha dit.

Ra.

Per mor de Deu,

senyó' Aleix, prenguiu ab calma.

Al.

Si senyora, li pendré.

Vusti' ha de sabé per força
aqueix militar ahont es;

si al moment no me l'entrega
vé ab mi prei ara mateix.

Je.

Ay, señó... com vol que ho fassi?

si no ho sé...

Al.

No ho sab?

Je.

No ho sé.

Al.

Donchs lliguil.

(A Rosendo.)

Je.

Que vá de veras.

Ra.

Verge santa!

Car.

Don Aleix!

Em. Y donchi ara, quin ball ballo? 238

Ro. Ay! jo si que 'l ballaré.

Al. Es di que vusté no canta...

Je. Que canti? Si no tinch veu...

Ros. Pullas tenemos?

Je. Cuidado!

(L'agafa pel brau)

Al. O ve pres o' el brigadier.

Je. No m'estripi la caraca.

Al. No m'ho diu!

Je. Si no ho sé.

Al. Anem!

Ra. Oh! no, no; que tot se perdi
primer que endúrren a' n'ell.
Lo senyo que vusté busca...
lo brigadier... es aqueix.

(Per Noig.)

Ro. Que diu ara aqueixa dona?

Car. Brigadier tu!

Ro. Yo!

Al. Uuste!

Prengui paciència una estona;
tot deneguit ho sabrem.

Sombbrero negro - Conformes -

levita negra - també -

nariz aguileña - bueno -

color sano - així mateix -

boca regular - fletxada -

poca barba - quatre pels.

- Agafil!

Ro. Pero que diuen?

Com haig de se brigadier

si no tinch trenta anys?

239

Al. No importa
de mes joves ne conech.

Ro. Pero, home, si jo soch fill
del carré d' Escudillés
d' una gran tenda de panyo ;
si soch y he eitat botigué,
sino que he fugit de casa
já dos días, avuy tres
pera veure a la Carmeta
que l' estimo de fa temps.

Je. Que diu ara?

Al. Té la cédula?

Ro. Si senyor...

Al. Roig, y com me?

(Mirant los papers.)

Ro. Y Vilanova.

Al. Donchs lliguil.

Ro. Pero, home...

Je. Que ja'?

Al. Ja ho sé;

hi ha hagut un cambi de senyas;
pero, a la fi, es lo mateix...

lo brigadier que buscaba,

segons veig ara als papers,
se'n ha anat cap a Valencia;

y entretant un altre agent

de policia allí 'l busca

ab las senyas de vuste.

Son pare vol que l'agafi...

Je. Be! deixil ja li durem.

Al. Uuste' me 'n respon?

Je. Li juro.

Al. Donchs, dema' mateix, ho sent?

Je. Si.

Al. Ara tréguim un bagatje
per anármien cap a Reus.

Je. Uéshi, Rosaria.

Al. No 's cansi

ja me 'l treuré jo mateix

Lui. Pare, pare...

Je. Que vols?

Lui. Miri,

aquí ve' l' Ajuntament...

Je. ~~Perx~~ ana' junts a l' Yglesia

Je. No estich per cuentos...

Em. Y bé!

Se 'm paga a mi o no se 'm paga?

Je. Voste' falta... Válgam Deu!

(Ve' l' Ajuntament.)

Escena ultima.

Tots.

Em. Don Jeliu, ja pot comprendre...
que jo aixís no puch passa,
un dia 'm toca empenya,
l'altre dia 'm toca vendre.
Per aixó si sempre vinch
a' buscar lo que se 'm deu,
es que no 'm queda res meu
y ja per vendre no tinch.
Voste' no voldrá que passi
per un tránsit tan amarch;

lo sou es curt, l'any es llarch. 241
sense pa, que vol que fassi?

Je. Veurá, mentra, pera mi
lo que li dongui la gana;
jo me'n vaig de Vilaplana
lo mes tart dema' l' mati.

De se' alcalde estich cannat
y vull je' la dimissio.

Ra. Y ara, qu'ets boig?

Je. S'acabo:

finsas aqui hem arribat.

Ta no estich per mes posturas

y que tothom de mi's rigui

y que vinga un ximple y'm digui

si son verdas o maduras.

Aixo no es per las costums

d'un pobre home de sa casa;
ent qui tothom hi fa basa
per industrial, per consums,
per recàrrecs, comissions,
suministros, provincial,
instrucció, territorial
y moscatells y melons.

Ja pot veni qui 's baralli
per sé en 'queix ball tot seguit;
jo m canso, me 'n vaig al llit,
y 'l qui vol balla' que balli.

Ara mateix, al moment,
sense aná a la professó,
citaré pera sessió

als que son d'ajuntament;
y sense embuts; cara a cara,

com sempre ho sol fé en Jeliu, ^{Prent} 242
'ls hi diré: aquí teniu
las claus, lo sello y la vara.
Ja 'n tinch prou ab la tragedia
que hi passat avuy; formal;
vaja, adieu! torneume 'l ral
perque no vull mes comedia.

Ra. Oh! cá has de fé!

Je. No ho diria.

Al. Sent vusté un batlle tant bo...

Je. Això sí; per batlle jo,

y vusté per policia.

Vaja, donchs, que ho passin bé;

Ah! al qui no aplaudeix de balde,

jo, si puch, lo fare' alcalde.

Al. Jo, si puch l' agafaré.

Zelo

Jiol.
Junis 6/77